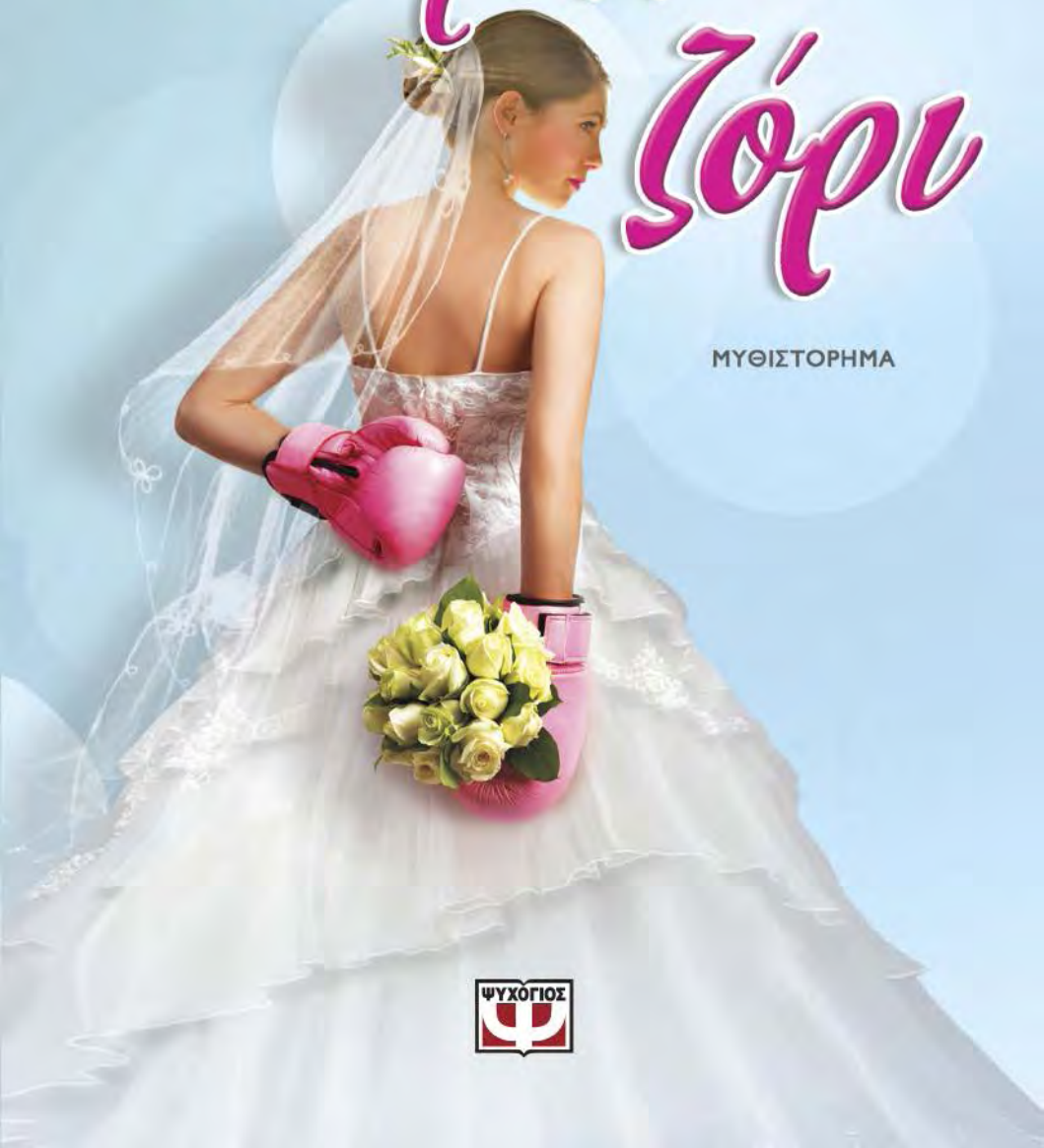

ΓΕΩΡΓΙΑ ΔΕΜΙΡΗ

Νύφη με το Ζόρι

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Νύφη με το ζόρι**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Γεωργία Δεμίρη
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Χρυσούλα Τσιρούνη
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Κατερίνα Δημοπούλου
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Μερσίνια Λαδοπούλου

© Γεωργία Δεμίρη, 2014
© Φωτογραφιών εξωφύλλου: Peter Dazeley/Getty Images,
Jutta Klee/ableimages/Corbis/Smartmagna.com
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2014

Πρώτη έκδοση: Ιούνιος 2014, 3.000 αντίτυπα

ISBN 978-618-01-0660-2

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοίου 121
144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Μαυρομυχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiou Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

ΓΕΩΡΓΙΑ ΔΕΜΙΡΗ

Νύφη
με το
ζόρι

Να αυτοκτονήσω ή να μεταναστεύσω στην Αυστραλία;

Φανταστείτε αυτή την εικόνα. Αθήνα, τέλη Οκτωβρίου 2013. Ένα βράδυ χωρίς αστέρια στον ουρανό, μια νέα, ψηλόλιγνη γυναίκα, η οποία έχει αρχίσει να μοιάζει επικίνδυνα με σκιάχτρο, κάθεται κατάχαμα σε ένα μικρό μπαλκόνι που μετά βίας τη χωράει και αντιμετωπίζει αυτό το κρίσιμο δίλημμα. Το μικρό μπαλκόνι είναι η άθλια προέκταση μιας εξίσου άθλιας γκαρσονιέρας σε ένα στενό πίσω από την πλατεία Αττικής, και η απελπισμένη αυτή γυναίκα είμαι εγώ, η Μαίρη Σταυροπούλου, του Αλέκου και της Στέλλας, ετών τριάντα τεσσάρων, άγαμη, αδέσμευτη, τελείως άφραγκη και ένα βήμα πριν από το χείλος του γκρεμού. Δίπλα μου έχω ένα μισοάδειο χάρτινο κουτί με φτηνό κρασί, του οποίου η γεύση ελάχιστα διαφέρει από το ξίδι, και ένα μεγάλο τασάκι ξέχειλο από τις γόπες των φτηνών τσιγάρων στούγκας που αγοράζω από τη λαϊκή. Στο πεζοδρόμιο από κάτω πέντ' έξι Αφρικανοί πίνουν μπύρες, κουβεντιάζουν μεγαλόφωνα και χαχανίζουν δυνατά, παρόλο που η ώρα κοντεύει τρεις. Τους παρακολουθώ για λίγο πίσω από την καλαμωτή που περιβάλλει το κιγκλίδωμα και τους ζηλεύω, γιατί αυτοί είναι μέ-

σα στο κέφι και στην ενεργητικότητα, ενώ εγώ είμαι ένα ράκος σωματικά και ψυχικά. Πίνω μια γουλιά από τον ξιδιά κατευθείαν από το κουτί, ανάβω ακόμη ένα στούκας και για άλλη μια φορά αναλογίζομαι πώς έφτασα στην καπάντια που είμαι σήμερα.

Η ιστορία μου έχει ως εξής: πριν από τρία χρόνια ήμουν μια επιτυχημένη νεαρή επιχειρηματίας, υπερήφανη ιδιοκτήτρια δυο κομπών και σικάτων καφέ που έφεραν τη χαριτωμένη ονομασία *Καφέ και όχι μόνο*. Μάλιστα οι δουλειές πήγαιναν τόσο καλά και τα μαγαζιά μου ήταν τόσο κερδοφόρα που έκανα σχέδια να ανοίξω και ένα τρίτο, κάπου στα νότια προάστια. Πριν από τρία χρόνια έμενα σε δικό μου σπίτι, ένα ρετιρέ εκατόν εβδομήντα τετραγωνικών στη Νέα Κηφισιά, με υπέροχη θέα σε ένα αλσύλλιο, κι οδηγούσα διθέσια Mercedes cabrio. Έκανα διακοπές στην Ψαρού της Μυκόνου και ντυνόμουν αποκλειστικά με ρούχα και αξεσουάρ επώνυμων οίκων που στοίχιζαν μια περιουσία. Με λίγα λόγια, ήμουν κάτι παραπάνω από ευκατάστατη και το μέλλον μου διαγράφονταν λαμπρό. Εκείνη την εποχή κάπνιζα μόνο πέντε Marlboro Lights την ημέρα, έπινα αποκλειστικά Σαρντονέ σε μοδάτα εστιατόρια όπου δεν έμπαινε όποιος κι όποιος, είχα ετήσια συνδρομή στο πιο ελιτίστικο γυμναστήριο της πόλης και κάθε μου επίσκεψη στο κομμωτήριο στοίχιζε τριακόσια ευρώ χωρίς τα πουρμπουάρ.

Και ύστερα ήρθε η κρίση. Δε θα σας κουράσω με λεπτομέρειες, γιατί είμαι σίγουρη ότι μπορείτε πάνω κάτω να μαντέψετε τι συνέβη. Η πελατεία στα *Καφέ και όχι μόνο*, όπου ο φρέντο καπουτσίνο στοίχιζε επτά ευρώ και το κρουασάν βουτύρου έξι, άρχισε να μειώνεται στην αρχή ανεπαίσθητα, κατόπιν δραματικά και στο τέλος κυνηγούσαμε τον πελάτη

με το τουφέκι. Παρόλο που έβλεπα ότι μάλλον ήταν μια μάχη χαμένη εκ των προτέρων, προσπάθησα, ειλικρινά πολέμησα με νύχια και με δόντια για να περισώσω αυτά που με τόσο κόπο και σκληρή δουλειά είχα δημιουργήσει. Για να γλιτώσω το κατάστημα του Κολωνακίου, έκλεισα αυτό του Ψυχικού, και έκανα μια γενναία μείωση στις τιμές. Μάταιος κόπος. Με την οικονομία να πηγαίνει από το κακό στο χειρότερο δεν είχα καμία ελπίδα. Έτσι, πριν από οχτώ μήνες αποδέχτηκα το μοιραίο και κήρυξα πτώχευση. Κι αμέσως μετά πούλησα σπίτι, αυτοκίνητο και ό,τι άλλο μπορούσε να εκποιηθεί ούτως ώστε να πληρώσω τα χρέη μου στο Δημόσιο και να μη βρεθώ πίσω από τα κάγκελα παρέα με τους άλλους νεόπτωχους επιχειρηματίες που συλλαμβάνονταν ο ένας πίσω απ' τον άλλο.

Και να με τώρα εδώ, σε αυτό τον τάφο του Ινδού, να μπекρουλιάζω, να καπνίζω σαν φουγάρο και να είμαι αναγκασμένη να πάρω μια σημαντική απόφαση για το μέλλον μου γιατί τα περιθώρια έχουν στενέψει. Φυσικά η κατάσταση θα μπορούσε να είναι πολύ χειρότερη, δηλαδή να μένω κι εγώ σε χαρτόκουτο, όπως ο άστεγος που κοιμάται τα βράδια δίπλα από την είσοδο του Ηλεκτρικού, αγκαλιά με τον σκύλο του για να τον κρατάει ζεστό. Τουλάχιστον εγώ έχω και ένα κεραμίδι πάνω απ' το κεφάλι μου, αν και χρωστάω ήδη τρία νοίκια, και αν δεν τα πληρώσω στο τέλος του μήνα, κινδυνεύω να μου κάνουν έξωση. Εννοείται ότι η αυτοκτονία δεν παίζει ως επιλογή γιατί, παρά τα όσα έχω υποφέρει τον τελευταίο καιρό, εξακολουθώ να αγαπάω τη ζωή. Οπότε δεν έχω άλλη λύση από το να πάρω των ομματιών μου και να φύγω στα ξένα.

Βγάζω από την τσέπη του μπουφάν μου το iPhone, τη μοναδική πολυτέλεια που μου 'χει απομείνει, γιατί προτιμώ να

πεθάνω από την πείνα παρά να μείνω χωρίς κινητό και Ίντερνετ, και ξαναδιαβάζω την τελευταία παράγραφο από το μείλι που μου έστειλε χθες ο θεός μου ο Λεωνίδας από τη Μελβούρνη. «Αντιψιά, απ' ό,τι μαθαίνω, τα πράγματα στην Ελλάδα είναι δύσκολα, και όπως μου είπε η αδελφή μου, τα 'χεις βρει μπαστούνια. Θέλω να ξέρεις ότι η πρόταση που σου έκανα τον Ιούνιο ισχύει. Γιατί δεν έρχεσαι να μας επισκεφθείς για μερικούς μήνες; Έτσι θα δεις πώς είναι η ζωή εδώ, κι αν σου αρέσει, τότε θα βρούμε μια λύση για να κάνουμε την παραμονή σου πιο μόνιμη. Και μη σε απασχολούν τα έξοδα, η προγιαγιά σου είπε ότι θα τα καλύψουμε εμείς. Γιατί δεν έρχεσαι να κάνουμε Χριστούγεννα μαζί; Σκέψου το». Αλήθεια, γιατί δεν πάω; Οτιδήποτε από αυτό που ζω τώρα θα είναι προτιμότερο, ακόμη και το να πάω να μείνω με το Μανιατόσογο, όπως αποκαλεί την οικογένεια της μάνας μου ο μπαμπάς τις σπάνιες φορές που αναφέρεται σε εκείνους. Και δεν τους αποκαλεί έτσι επειδή δεν τους χωνεύει, αν και όντως δεν τους χωνεύει, αλλά επειδή όχι μόνο είναι Μανιάτες ως το κόκαλο αλλά λέγονται και Μανιάτη. Είναι αυτό που λέμε «πιο Μανιάτης πεθαίνει».

«Πανάθεμά σας, σπίτια δεν έχετε; Τι διάολο κάνετε, βρε Μάου Μάου, νυχτιάτικα στον δρόμο και δεν αφήνετε τον κόσμο να κοιμηθεί; Πού νομίζετε ότι βρίσκεστε; Στη ζούγκλα; Ζουλού, ε, Ζουλού!» Η βραχνιασμένη φωνή που διακόπτει τις σκέψεις μου ανήκει στον Παλαιοντολογίξ, το γεροντάκι του από πάνω ορόφου, του μοναδικού Έλληνα, εκτός από εμένα, στην πολυκατοικία η οποία κατοικείται κυρίως από μετανάστες, Κινέζους και Πακιστανούς ως επί το πλείστον. Ο Παλαιοντολογίξ είναι κοντός, καραφλός, κυρτωμένος και στηρίζεται σε μια μπαστούνια, και όπως ο ήρωας του Αστεριξ,

έτσι κι αυτός δεν έχει κανένα πρόβλημα με τους ξένους, αρκεί να κάθονται στην πατρίδα τους. Συνήθως φοράει τη σκοροφαγωμένη στρατιωτική στολή και το κράνος που χρησιμοποίησε στον πόλεμο του '40, αλλά όταν είναι στα ντουζένια του, κοτσάρει μια φθαρμένη φουστανέλα και τσαρούχια και βαστάει περήφανα ένα σκουριασμένο καριοφίλι.

«Μετανοείτε, ήγγικεν γαρ η βασιλεία των Ουρανών», λέει με στόμφο η κυρία Τερψιθέα, χήρα θεολόγου, που ξεπροβάλλει στο απέναντι μπαλκόνι κρατώντας ένα λιβανιστήρι και μια εικόνα της Αγίας Παρασκευής. Η κυρία Τερψιθέα, αν και πολύ ηλίκιωμένη και θρήσκα, είναι ωστόσο και πολύ κοκέτα, γι' αυτό έχει τυλιγμένα τα λουλακι μαλλιά της σε ρόλεϊ και φοράει μια φαρδιά, βελούδινη μπορντό ρόμπα. Επίσης φοράει στρογγυλά πατομπούκαλα που κάνουν τα μεγάλα μάτια της να φαίνονται θεόρατα, γι' αυτό μοιάζει πολύ με κουκουβάγια. Η γριά χήρα δεν είναι μόνο φίλη και ομοϊδεάτισσα του Παλαιοντολογίξ σε ό,τι αφορά τους ξένους, αλλά ανεπίσημα είναι και το φλερτ του, αφού μοιράζονται κοινά ιδεώδη και στο πρόσωπό του έχει βρει την αδελφή ψυχή. «Αγόρι μου, βάλε την πατατούκα σου, θα κρυώσεις», τον συμβουλεύει τώρα και τον λιβανίζει από μακριά ψέλνοντας ένα τροπάριο. Σίγουρα θα σκέφτεστε ότι αυτοί οι δυο το 'χουν σκάσει από κανένα ψυχιατρείο, αλλά σας διαβεβαιώ ότι δεν είναι έτσι. Είναι που ο περισσότερος κόσμος τα 'χει ελαφρώς χαμένα αυτή την εποχή και εκδηλώνει με διάφορους τρόπους τη σύγχυση και την ανισορροπία του.

Επειδή το συγκεκριμένο έργο το έχω παρακολουθήσει αμέτρητες φορές και ξέρω τι θα επακολουθήσει, αρχίζω σιγά σιγά να μαζεύω τα συμπράγκαλά μου για να μπω μέσα. Από πάνω ακούγεται ήχος μανιβέλας που γυρνάει κι ο γέρος

να μουρμουράει ότι «τώρα θα τους φτιάξει, θα δουν τι έχουν να πάθουν». Ο γείτονάς μου πρέπει να είναι ο τελευταίος άνθρωπος στην Ελλάδα, για να μην πω στον κόσμο, που έχει γραμμόφωνο, από εκείνα τα παλιά με το χωνί που τώρα πια τα βρίσκεις μόνο σε παλιατζίδικα στο Μοναστηράκι. Η βελόνα πέφτει με θόρυβο στον δίσκο και ανάμεσα σε πολλά «χράτσα χρούτσα» και «κριτς κρατς» αντηχεί η επική εισαγωγή ενός θούριου. Το εμβατήριο ξεκινά και το σάψαλο συνοδεύει τον τραγουδιστή με όλη τη δύναμη των πνευμόνων του. *«Των εχθρών τα φουσάτα περάσαν, σαν τον λίβα που καίει τα σπαρτά, με κανόνια τις πόλεις ταράξαν, μας ανάψαν φωτιές στα χωριά, μα οι εχθροί μας πια τώρα σκορπίσαν και ξανάρθε για μας λευτεριά, για να φτιάξουμε τα όσα γκρεμίσαν ας κοιτάζουμε μόνο μπροστά»*. Έπειτα ανασηκώνει άγαρμπα τη βελόνα που κάνει ένα ανατριχιαστικό «κριτς» για να απευθυνθεί ξανά στους αντιπάλους του. «Εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα με τους ξένους γιατί πιστεύω στον Ξένιο Δία, αλλά εσείς το έχετε παρακάνει. Ήρθατε εδώ και μας μπαστακωθήκατε, μας κάτσατε στον σβέρο κανονικά. Γιατί δε φεύγετε να πάτε στην πατρίδα σας και να μας αφήσετε στην ησυχία μας;»

«Πες τα, χρυσόστομε! Να φύγουν οι άπιστοι, οι αντίχριστοι, να γυρίσουν πίσω οι βάρβαροι που προσκυνούν είδωλα», φωνάζει και η κυρία Τερψιθέα από απέναντι κρατώντας την εικόνα της Αγίας Παρασκευής σαν λάβαρο πάνω απ' το κεφάλι της.

Οι Αφρικανοί, που και εκείνοι το έχουν ξαναδεί το έργο γιατί μένουν εδώ κοντά και έχουν δεχτεί αμέτρητες επιθέσεις από τον γερο-φαντάρο και τη γρια-κουκουβάγια, διασκεδάζουν πολύ με όλα αυτά και χαχανίζουν ακόμη πιο δυ-

νατά. Με το κρασί και τα τσιγάρα μου ανά χείρας κοντοστέκομαι για να παρακολουθήσω τη δεύτερη πράξη του δράματος. Μια τεράστια κάννη οπλοπολυβόλου κάνει την εμφάνισή της στο από πάνω μπαλκόνι και ακούω το γερόντιο να προειδοποιεί τον εχθρό για τελευταία φορά.

«Φύγετε γιατί θα σας ρίξω. Έχω πολεμήσει στην Πίνδο και στη βόρεια Ήπειρο εγώ και ξέρω καλό σημάδι. Μα το Θεό δεν αστειεύομαι, θα σας την ανάψω και θα χυθεί αίμα».

«Εν τούτω νίκα», αναφωνεί και η κουκουβάγια για να τον εμπυχώσει και τα γέλια των απέναντι γίνονται ακόμη πιο τρανταχτά.

«Εμπρός, συνταγματάρχη Βαρτάνη, δώσε το σύνθημα», ξεφωνίζει προς το εσωτερικό του σπιτιού ο γεροξεκούτης και ο Βαρτάνης, ένα ψωραλέο κοπρόσκυλο ράτσας μπουλντόγκ, που λόγω γήρατος κοιμάται συνεχώς, σηκώνει το κεφάλι του και γαβγίζει ανόρεκτα για να ευχαριστήσει το αφεντικό του. «Μπράβο, παλικάρι μου! Επίθεση. Γκαγκάν, γκαγκάν! Αέρα!» κραυγάζει λάβρος ο Παλαιοντολογίξ και ξαναβάζει το εμβατήριο να παίζει. Έπειτα τους σημαδεύει και ανοίγει πυρ κατά ριπάς. «*Η Ελλάδα ποτέ δεν πεθαίνει, δεν τη σκιάζει φοβέρα καμιά, μόνο λίγο καιρό ξαποσταίνει και ξανά προς τη δόξα τραβά, και ξανά προς τη δόξα τραβά*», γκαρτίζει ενώ ένας μεγάλος πίδακας νερού εκτοξεύεται από το νεροπίστολο τελευταίας τεχνολογίας που κρατάει, φτάνει μέχρι την εύθυμη παρέα και ίσα που τους πιτσιλάει με μερικές σταγόνες.

Εκείνοι όμως, επειδή δε θέλουν να του το χαλάσουν και να τον κακοκαρδίσουν, τινάζονται και σκορπίζουν τρομαγμένοι στο στενό λες και τους πυρπόλησε με υγρό πυρ.

«Κύριε των δυνάμεων μεθ' ημών γενού», ψέλνει και η κυρία Τερψιθέα και κάμποσες μπαλκονόπορτες ανοίγουν κι

ακούγονται οργισμένες φωνές που ζητούν από τους γέρους να βγάλουν τον σκασμό.

Ένας από τους άντρες της ομάδας ΔΙΑΣ που κάνουν διάλειμμα από την υπηρεσία τους στο σαντουιτσάδικο λίγο παρακάτω πλησιάζει αργά προς την πολυκατοικία μας προσπαθώντας να διατηρήσει την έκφρασή του σοβαρή. «Πάλι τα ίδια, κύριε Βύρωνε; Πάλι πήρατε τον νόμο στα χέρια σας; Και εσείς, κυρία Τερψιθέα; Δε σας είπα προχθές ότι σας έχουν κάνει καταγγελία για διατάραξη κοινής ησυχίας; Σας παρακαλώ, πηγαίνετε για ύπνο και μην ανησυχείτε, τη φυλάμε εμείς την πόλη», λέει στον Παλαιοντολογίξ και στην απέναντι και ο γέρος ψελλίζει ένα: «Εντάξει, αγόρι μου, εγώ για να σας βοηθήσω το έκανα. Άντε τώρα, γύρνα στους συναδέλφους σου και να προσέχετε».

«Ναι, χρυσό μου, πήγαινε και η Παναγιά μαζί σας», συμπληρώνει και η Τερψιθέα και, αφού στέλνει ένα φιλί στον Παλαιοντολογίξ, επιστρέφει στο διαμέρισμά της για να μην έχει μπλεξίματα με τον νόμο.

Ο αστυνομικός τούς καληνυχτίζει, κάνει μεταβολή και φεύγει κι εγώ, νομίζοντας ότι η παράσταση έλαβε τέλος, πάω να χωθώ στην τρύπα μου, όταν ο κύριος Βύρωνας στρέφει τα πυρά του σε μένα: «Κι εσύ από κάτω να γυρίσεις πίσω στην πατρίδα σου».

Παρόλο που του έχω εξηγήσει επανειλημμένα ότι είμαι βέρα Ελληνίδα, με καταγωγή από τη Σπάρτη και την Καλαμάτα, εκείνος επιμένει ότι είμαι ξένη, μάλλον από τη Λιβύη, δεν είναι και πολύ σίγουρος ως προς αυτό, ότι έχω στενές σχέσεις με την Αλ Κάιντα κι ότι παίρνω ναρκωτικά. Επιπροσθέτως, πιστεύει ότι είμαι μαύρη αλλά βάφω το δέρμα μου λευκό, σαν εκείνο τον τραγουδιστή με τα λαμέ σακάκια που

πέθανε, εννοώντας προφανώς τον Μάικλ Τζάκσον. Μπαίνω στο δωμάτιο ενώ το ραμολιμένο συνεχίζει τον εξάψαλμο.

«Κι αν σε ξαναπιάσω να φουμάρεις χασίσι στο μπαλκόνι, θα πω στους πολισμάνους να σε τσουβαλιάσουν. Μέχρι εδώ πάνω έφτασε η μπόχα, κοντεύω να μαστουρώσω κι εγώ. Και να ξέρεις, γι' αυτό τον ξαπόστειλα βιαστικά τον αστυνόμο, για να μη βρεις τον μπελά σου. Δεν ντρέπεσαι, μια χαρά κοπέλα, κι ας είσαι και Αραβίνα, να πίνεις και να παίρνεις ναρκωτικά; Οικογένεια δεν έχεις εκεί κάτω στην Αραπιά να 'ρθει να σε μαζέψει; Εσείς οι σημερινοί νέοι, την αμαρτία και την αλητεία την έχετε στο αίμα σας. Εγώ στα νιάτα μου...»

Κλείνω με θόρυβο την μπαλκονόπορτα για να μην ακούσω τη χιλιοειπωμένη διάλεξη για την ένδοξη νιότη του, ενώ εύχομαι η υπόλοιπη βραδιά να κυλήσει ήρεμα γιατί σε αυτή τη γειτονιά γίνονται πολλά. Δεν είναι λίγες οι φορές που έχω πεταχτεί από τον ύπνο μου αλαφιασμένη από σειρήνες περιπολικών και πυροβολισμούς, προσπαθώντας να πείσω τον εαυτό μου ότι είναι θόρυβοι από εξάτμιση αυτοκινήτου. Πίνω μια τελευταία γουλιά κρασί και πέφτω έτσι όπως είμαι με τα ρούχα στο άστρωτο κρεβάτι για να ξεραθώ. *Οικογένεια δεν έχεις να σε μαζέψει;* Κι όμως, ο τρελόγερος από πάνω έχει δίκιο. Έχω οικογένεια, και μάλιστα μεγάλη, και εδώ και στην Αυστραλία. Και επειδή η εδώ οικογένειά μου, οι γονείς μου και ο αδελφός μου δηλαδή, δεν είναι σε θέση να με βοηθήσουν περισσότερο γιατί έχουν κι αυτοί τα δικά τους, θα πάω να βρω το σόι μου στο εξωτερικό. Αυτό είναι. Το πήρα απόφαση, πάει και τελείωσε. Θα παραμερίσω τους δισταγμούς μου και τους φόβους μου και θα μεταναστεύσω. Θα πάω σε μια καινούργια χώρα και θα κυνηγήσω την τύχη μου εκεί. Θα κάνω μια νέα αρχή και θα ξανακερδίσω όλα όσα

έχασα: μια καλή δουλειά και μια καλή ζωή. Ποτέ δεν είναι αργά για να μηδενίσεις και να κάνεις ξανά εκκίνηση, έτσι δεν λένε; Ε, λοιπόν ναι, το πιστεύω κι εγώ, ποτέ δεν είναι αργά.

Όταν ανοίγω ξανά τα μάτια μου, γύρω στις τρεις το μεσημέρι, έχω ξεχάσει τελείως τα περί μετανάστευσης στη Μελβούρνη. Τα ξαναθυμάμαι έπειτα από δυο καφέδες, και παρόλο που στο μουντό φως της συννεφιασμένης μέρας η απόφαση που πήρα χθες το βράδυ υπό την επήρεια του κρασιού φαντάζει εξωπραγματική, καταλαβαίνω ότι εξακολουθεί να είναι η μοναδική λύση που έχω αυτή τη στιγμή. Γνωρίζω καλά τον εαυτό μου και, αν συνεχίσω να ζω σε αυτή την καταθλιπτική απάθεια για λίγο ακόμη, στο τέλος θα αρρωστήσω και σωματικά. Γιατί έτσι γίνεται συνήθως, όταν νοσεί η ψυχή, είναι μαθηματικά αποδεδειγμένο ότι θα νοσήσει και το σώμα. Χωρίς να καθίσω να το σκεφτώ περισσότερο για να μην το μετανιώσω, στέλνω μείλ στον θείο μου λέγοντάς του να κανονίσει τα του ταξιδιού μου το συντομότερο δυνατό. Στο υστερόγραφο του τονίζω ότι αυτή δεν πρόκειται να είναι μια εθιμοτυπική επίσκεψη, ότι σκοπεύω να πάω εκεί μόνιμα και να βρω μια δουλειά, ει δυνατόν στην επιχείρησή τους εφόσον με θέλουν, γι' αυτό να προχωρήσει με τις απαραίτητες διατυπώσεις για να πάρω μια βίζα εργασίας.

Όταν τελειώνω, νιώθω πολύ καλύτερα. Επιτέλους κάνω κάτι για μένα και τη ζωή μου. Σιγά σιγά η μαυρίλα μου υποχωρεί κι ένα αχνό χαμόγελο τρεμοπαίζει στις άκρες των χειλιών μου, αλλά εκείνες, επειδή έχουν καιρό να ανασηκωθούν κι έχουν ξεμάθει, συσπώνται σε μια θλιμμένη γκριμάτσα που μόνο χαμόγελο δε θυμίζει. Πίνω το τρίτο φλιτζάνι καφέ και ονειροπολώ όταν συνειδητοποιώ ότι κάτι μου βρομάει. Αμέσως μετά αντιλαμβάνομαι με αηδία ότι είμαι εγώ. Κάνω ένα

καντό μπάνιο και προσπαθώ να αποφασίσω με ποια σειρά θα το ανακοινώσω στην οικογένειά μου. Να το πω πρώτα στη μαμά; Τέτοια ώρα θα είναι μόνη της στο σπίτι, αφού ο άντρας της ο Άκης θα λείπει στη δουλειά και τα μικρά θα είναι σχολείο. Ή να περάσω πρώτα από το μαγαζί του μπαμπά; Θα προτιμούσα, όταν του πω τα νέα μου, να μην είναι και η γυναίκα του η Μπέσυ μπροστά, γιατί όλο και κάποια κακία θα πετάξει και θα μου τη σπάσει. Μπερδευτήκατε, ε; Δε σας αδικώ γιατί η οικογένειά μου έχει δεχτεί τόσες προσθήκες στο πέρασμα του χρόνου και είναι τόσο διευρυμένη που ώρες ώρες μπερδεύομαι ακόμη κι εγώ, που λέει ο λόγος.

Λοιπόν, δείτε πώς ακριβώς έχει η σύνθεση της οικογένειας Σταυροπούλου αυτή τη στιγμή που μιλάμε.

ΑΛΕΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ο πατέρας μου. Ετών πενήντα έξι, ιδιοκτήτης αντιπροσωπείας αυτοκινήτων στην Καλλιθέα. Πνέει τα λούισθια. Η αντιπροσωπεία, όχι ο μπαμπάκας μου, κούφια η ώρα. Διαζευγμένος με τη μητέρα μου από το 1993. Παντρεμένος με τη Νικόλ από το 1994 έως το 1996. Μαζί απέκτησαν τη Νεφέλη, την ετεροθαλή αδελφή μου που σήμερα είναι δεκαεννέα χρόνων και ζει με τη μητέρα της στην Πάτρα. Δεν έχουμε πολλά πολλά, σπάνια επικοινωνούμε. Το 1997 παντρεύεται για τρίτη και τελευταία φορά, ελπίζω, την Μπέσυ, την οποία η μαμά αποκαλεί «μπουκαλοπόδα», επειδή έχει χοντρές γάμπες. Μαζί κάνουν τον Φοίβο και τη Άρτεμη, δυο πολύ εκνευριστικά δίδυμα που φέτος έκλεισαν αισίως τα δεκάξι.

ΣΤΕΛΛΑ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ: Η μητέρα μου. Ετών πενήντα τεσσάρων. Δεν ξαναπήρε το πατρικό της όνομα (Μανιάτη) μετά το διαζύγιο γιατί βαριόταν να αλλάξει τα χαρτιά της. Πρώην ιδιοκτήτρια μπουτίκ, νυν άνεργη. Παντρεμένη με τον

Άκη από το 1999. Έχουν μαζί έναν γιο, τον Θεοδόση, ετών δεκατριών, και μια κόρη, τη Βίβιαν, ετών πέντε.

ΣΠΥΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ο αμφιθαλής αδελφός μου. Ετών τριάντα οκτώ. Δικηγόρος και ο μοναδικός που έχει κατά κάποιον τρόπο ωφεληθεί από την κρίση, αφού χειρίζεται υποθέσεις υπερχρεωμένων δανειοληπτών που προσπαθούν να έρθουν σε δικαστικό συμβιβασμό με τις τράπεζες. Όπως καταλαβαίνετε, η πελατεία του έχει αυξηθεί κατακόρυφα το τελευταίο διάστημα. Παντρεμένος με τη Μάτα και πατέρας δυο αγοριών, του Αλέξανδρου και του Κίμωνα, οκτώ και έξι ετών αντίστοιχα.

Αυτή δεν είναι μια συνηθισμένη οικογένεια, είναι κανονικός γρίφος. Και αν έμπαινα στη διαδικασία να αναλύσω και το Μανιατόσογο ή το σόι του πατέρα μου στην Καλαμάτα, ε, τότε θα τα έμπλεκα ακόμη και εγώ στο μυαλό μου.

Μια που ο Σπύρος θεωρείται εύπορος σε σχέση με εμάς τους υπόλοιπους, μας βοηθάει οικονομικά όσο μπορεί όλους, ακόμη και τον μπαμπά. Επίσης, παρότι δε βλέπομαστε τόσο συχνά όσο θα θέλαμε, είμαστε πολύ δεμένοι από μικρά και είναι ο πιο κοντινός μου άνθρωπος επί της γης. Γι' αυτό, μόλις ντύνομαι, διαλέγω να πάρω πρώτα εκείνον για να του πω ότι φεύγω και ότι αυτό θα έχει και τη θετική του πλευρά, αφού σύντομα θα απαλλαγεί από το δικό μου βάρος.

«Τι; Όστε το αποφάσισες; Φεύγεις για Μελβούρνη; Είσαι σίγουρη για αυτό που πας να κάνεις; Θέλω να πω η Αυστραλία είναι στην άλλη άκρη του κόσμου, θα κάνουμε μαύρα μάτια να σε ξαναδούμε. Και το Μανιατόσογο; Πώς θα τα βγάλεις πέρα μαζί τους; Ο θεός Λεωνίδας είναι καλό παιδί, αλλά η γριά είναι τρομερή, έτσι λέει η μαμά».

Ο αδελφός μου ο Σπύρος ακούγεται πολύ στενοχωρημέ-

νος με την είδηση που μόλις του ξεφούρνισα. «Το αποφάσισα, Σπύρο. Το σκέφτομαι εδώ και μήνες, από τις αρχές του καλοκαιριού, τότε που είχε έρθει ο θεός και μου το είχε προτείνει για πρώτη φορά. Είναι η μόνη λύση. Δεν αντέχω άλλο να φυτοζωώ και να σου γίνομαι φόρτωμα».

«Αυτό να μην το ξαναπείς, εμένα είναι χαρά μου να σε βοηθάω, και μακάρι να μπορούσα να σου έδινα περισσότερα, αλλά είναι και η μαμά και ο μπαμπάς στη μέση, έχουν και αυτοί ανάγκη».

«Το ξέρω. Και σ' ευχαριστώ για όσα έχεις κάνει για μένα, αλλά ήρθε η ώρα να κάνω κάτι κι εγώ. Και αν τα καταφέρω, ίσως να μπορώ να στέλνω κάποια χρήματα και στους γονείς μας για να σε ξελαφρώσω και εσένα λίγο».

«Δεν ξέρω», μουρμουράει πτοημένα ο αδελφός μου.

«Ξέρω εγώ και δεν αλλάζω γνώμη». Συζητάμε λίγο ακόμη και κλείνουμε το τηλέφωνο αφού πρώτα με βάζει να του υποσχεθώ ότι θα το ξανασκεφτώ και θα εξετάσω προσεκτικά όλες τις παραμέτρους μιας τόσο σοβαρής απόφασης.

Η μητέρα μου μέχρι πέρυσι έμενε στο ευάερο και ευήλιο τεσσάρι που είχαν αγοράσει με τον Άκη με στεγαστικό. Πρόσφατα όμως αναγκάστηκαν να το νοικιάσουν για να μπορούν με το ενοίκιο να πληρώνουν τις δόσεις του δανείου και έτσι μετακόμισαν σε κάποιο μικρότερο. Το σπίτι όπου μένει τώρα είναι ένα σκοτεινό, παγωμένο δυάρι σε μια παλιά πολυκατοικία κοντά στον σταθμό του τρένου στην Καλλιθέα, και θα ταίριαζε περισσότερο σε κάποιον φοιτητή παρά σε μια τετραμελή οικογένεια. Όταν μπαίνω στο διαμέρισμα, συνειδητοποιώ ότι εκεί μέσα κάνει πιο πολύ κρύο απ' ό,τι στον δρόμο και αποφασίζω να μη βγάλω το μπουφάν μου γιατί θα ξεπαγιάσω. Αλλά και η μαμά φοράει πουλόβερ, κασκόλ και

γάντια με κομμένες τις άκρες, λες και ετοιμάζεται να πάει για σκι.

«Σαν τα χιόνια. Μπρρρ. Κρύωσα και που το είπα. Τίποτα δεν κάνει αυτή η παλιοθερμάστρα, ίσα που καιεί ρεύμα. Μου φαίνεται ότι πιο λίγα θα δίναμε αν είχαμε αγοράσει πετρέλαιο και θα ζεσταινόταν και το κοκαλάκι μας. Σαν πολύ νωρίς δεν μπήκε ο χειμώνας; Και δεν ξέρω αν φταίει το ότι γερνάω, αλλά φέτος κρυώνω περισσότερο από κάθε άλλη χρονιά. Τέλος πάντων. Έχει έτοιμο καφέ στην κουζίνα. Σερβίρσου και έλα».

Κάνω αυτό που μου είπε γιατί ποτέ δε λέω όχι σε ένα φλιτζάνι καφέ, κι όταν επιστρέφω στο στενό καθιστικό που τα βράδια μετατρέπεται σε κρεβατοκάμαρα για τα ετεροθαλή μου αδέρφια, τη βρίσκω να διαβάζει μια εφημερίδα αγγελιών και να βρίζει. «Τους ηλίθιους. Σε αυτή τη χώρα, άπαξ και περάσεις τα πενήντα, δεν έχεις καμία ελπίδα να βρεις δουλειά, ούτε σαν καθαρίστρια. Ορίστε. “Ζητείται κυρία να καθαρίζει γραφεία, ηλικίας μέχρι σαράντα πέντε ετών”. Την ατυχία μου μέσα».

Κάθομαι στην πολυθρόνα που γίνεται κρεβάτι και την παρακολουθώ να γυρνάει τις σελίδες της εφημερίδας νευρικά, χωρίς να μιλάω. Και όπως συμβαίνει πάντα όποτε έχω καιρό να τη δω, αναρωτιέμαι: πώς είναι δυνατόν αυτό το μικροσκοπικό πλασματάκι, που μετά βίας ξεπερνάει το 1,50 μέτρο, να γέννησε δυο τόσο ψηλά παιδιά σαν εμένα και τον Σπύρο; Ο αδελφός μου είναι 1,90 και εγώ είμαι 1,83, σωστά ντερέκια. Φυσικά πήραμε από τον μπαμπά, αλλά παρ' όλα αυτά, είναι απορίας άξιον πώς γίνεται να έχουμε μια τόσο κοντή, σχεδόν λιλιπούτεια μάνα. Το ότι είναι τόσο μικροσκοπική, σε συνδυασμό με τη φρέσκια και μεταξένια επιδερμίδα της,

την κάνει να μοιάζει υπερβολικά νέα, σε βαθμό που όταν φοράει το εξαιρετικά καλυπτικό της μείκ απ και είναι ντυμένη σπορ, θα μπορούσε εύκολα να περάσει για τριαντάρα. Ιδιαίτερα τώρα, που λόγω των κακουχιών φαίνομαι μεγαλύτερη, μου έχει τύχει να με ρωτήσουν ουκ ολίγες φορές αν είναι η αδελφούλα μου, και ένας Θεός μόνο ξέρει πώς κρατήθηκα να μην τους πω καμιά βαριά κουβέντα.

Η μητέρα μου είναι όμορφη γυναίκα. Έχει πλούσια καστανά μαλλιά κομμένα καρτέ, οβάλ πρόσωπο, φίνα χαρακτηριστικά και γλυκό χαμόγελο. Κάτι σαν Όντρεϊ Χέμπορν σε συσκευασία τσέπης. Θα ήθελα να της μοιάζω γιατί είναι πολύ θηλυκή και χαριτωμένη, αλλά εγώ πήρα τα χαρακτηριστικά μου από τη συγχωρεμένη τη μάνα της, τη γιαγιά μου τη Μαριγώ. Έτσι τα πάντα στο γεμάτο γωνίες πρόσωπό μου είναι μεγάλα, αλλά για καλή μου τύχη όχι χοντροκομμένα. Μεγάλα πράσινα μάτια (ευχαριστώ, γιαγιά), μεγάλη μακριά μύτη και μεγάλο πληθωρικό στόμα, τόσο πληθωρικό που στο παρελθόν μερικές άσπονδες «φίλες» στοιχημάτιζαν ότι έβαζα κολλαγόνο ή σιλικόνη. Το ίδιο έλεγαν και για το στήθος μου, που είναι και αυτό αρκετά εντυπωσιακό σε διαστάσεις. Ή τουλάχιστον ήταν προτού αδυνατίσω δέκα ολόκληρα κιλά και μείνω πετσι και κόκαλο. Σε γενικές γραμμές, αν περιποιηθώ λίγο τον εαυτό μου κι αν δεν έχεις πρόβλημα με τις ψηλές, με λες κι όμορφη.

«Αλήτες! Άι στο διάολο!» βλαστημάει η μάνα μου κοιτώντας με θυμωμένη, βάζει την εφημερίδα στην άκρη και πιάνει ένα μισοτελειωμένο πουλόβερ σε έντονο κίτρινο χρώμα με γαλάζιες λεπτομέρειες. Από τότε που αναγκάστηκε να κλείσει το μαγαζί της και όποτε δεν ψάχνει για δουλειά ή δεν κάνει φασίνα, καταφεύγει στο πλέξιμο για να εκτονώνει την

ενεργητικότητα και την υπερκινητικότητα που ανέκαθεν τη χαρακτήριζαν. Επίσης, επειδή αυτή την περίοδο, για λόγους υγείας αλλά και οικονομίας, προσπαθεί να κόψει το τσιγάρο, το πλέξιμο τη βοηθάει να κρατάει τα χέρια της απασχολημένα. Την παρακολουθώ έτσι όπως χειρίζεται τις βελόνες με ταχύτητα και μαεστρία και θυμάμαι πως, προτού μου συμβούν όλα όσα μου συνέβησαν, έτσι ήμουν και εγώ, δραστήρια, ακούραστη και γεμάτη ζωντάνια. Οι συνεργάτες μου με φώναζαν «Ντούρασελ» και δεν είχαν άδικο, γιατί δεν «έσβηνα» ποτέ, συνέχιζα να δουλεύω σαν σκυλί ακόμη και όταν όλοι γύρω μου εγκατέλειπαν αποκαμωμένοι.

«Αδυνάτισες κι άλλο; Και πού εξαφανίστηκες τόσες μέρες; Γιατί δε σηκώνεις το τηλέφωνο; Αν δε μιλούσες τόσο συχνά με τον Σπύρο, θα είχα ανησυχήσει και θα είχα έρθει να σε βρω. Ξέρω, ξέρω, μην ξινίζεις τα μούτρα σου, θες την ησυχία σου και με παρακαλείς πολύ να το σεβαστώ. Κι αυτό κάνω. Αλλά μάνα είμαι και δεν μπορώ να σταματήσω να νοιάζομαι για τα βλαστάρια μου. Άμα γίνεις και εσύ μάνα, θα με καταλάβεις. Αν και με τα μυαλά που κουβαλάς, δεν το βλέπω να αξιωθώ να πάρω στην αγκαλιά μου εγγόνι από εσένα. Θα μου πεις, εδώ έχουμε τόσα προβλήματα, με παντρολογήματα θα ασχολούμαστε; Αλλά αν δεν ασχοληθούμε τώρα, πότε θα ασχοληθούμε; Τα χρόνια περνάνε, Μαίρη, είσαι πια τριάντα τεσσάρων, ζωή να 'χεις, κι αν δεν το αποφασίσεις σύντομα, σε βλέπω να καταλήγεις μόνη και έρημη. Μη με κοιτάς έτσι, ξέρω τι σκέφτεσαι, ότι ήρθες να με δεις ύστερα από τόσο καιρό και εγώ σου γκρινιάζω, αλλά να μη βγάλω αυτά που έχω μέσα στην καρδιά μου; Θέλω να σε δω ευτυχισμένη, κόρη μου, θέλω να συνέλθεις και να ξαναγίνεις η παλιά Μαίρη, η μαχητική, εκείνη που δε σήκωνε μύγα στο σπα-

θί της, που δεν το έβαζε κάτω με τίποτα, η αγωνίστρια. Τώρα βέβαια θα μου πεις ότι έχεις περάσει μεγάλα ζόρια και, μάρτυς μου ο Θεός, σε νιώθω, αλλά...»

Την ακούω να φλυαρεί τόσο ώρα και να υποθέτει τα επιχειρήματα που πιθανόν να προέβαλλα στα λεγόμενά της αν μου έδινε την ευκαιρία να παρεμβώ, και ειλικρινά τη θαυμάζω που μπορεί τόσο άνετα να κάνει διάλογο μαζί μου ενώ εγώ δεν έχω προλάβει να σταυρώσω λέξη. Επειδή όμως αυτό μπορεί να συνεχιστεί επ' άπειρον, ψάχνω να βρω την κατάλληλη στιγμή για να τη διακόψω και να της πω το μεγάλο νέο, αλλά εκείνη έχει πάρει φόρα και αν την αφήσω, μπορεί να μιλάει με τις ώρες.

«Γιατί σταμάτησες να ψάχνεις για δουλειά; Γιατί κλείστηκες σε εκείνη την ποντικότρυπα και έκανες τη νύχτα μέρα; Γιατί δε βγαίνεις πια με τη φίλη σου την Άντζι; Γιατί...»

Σηκώνομαι όρθια, παίρνω βαθιά ανάσα και αρχίζω να φωνάζω για να καλύψω τη φωνή της: «Γιατί δεν υπάρχουν πια δουλειές. Γιατί έχω κατάθλιψη και δεν έχω διάθεση για συναναστροφές. Γιατί η Άντζι εξαφανίστηκε. Επίσης τα έφτιαξε με τον πρώην μου δυο μήνες αφότου χωρίσαμε. Δε με πειράζει, αλλά δε μου είναι και ευχάριστο. Μαμά, έχω κάτι σημαντικό να σου πω. Φεύγω για Αυστραλία».

Η μάνα μου κόβει τη φράση της μαχαίρι, γουρλώνει τα μάτια της και ανοίγει το στόμα της σαν να δυσκολεύεται να ανασάνει. Για λίγα λεπτά δε μιλάει καμιά μας, μόνο διασταυρώνουμε τα βλέμματά μας σαν ξίφη. «Η Άντζι τα έφτιαξε με τον Στάθη; Πότε; Και γιατί δε μου είπες τίποτα; Α, τη σκρόφα!» λέει τελικά εκείνη και ξαναρχίζει να πλέκει ματωδώς ακόμη πιο γρήγορα από πριν.

«Δεν είναι σκρόφα. Τον ερωτεύτηκε. Συμβαίνουν αυτά.

***Γνωρίστε τη Μαίρη Σταυροπούλου,
ετών τριάντα τεσσάρων και ανύπαντρη
εκ πεποιθήσεως.***

Προ κρίσης ήταν μια δυναμική, επιτυχημένη επιχειρηματίας που έκανε τη μεγάλη ζωή. Τώρα είναι μια μπατίρισσα που αντιμετωπίζει ένα κρίσιμο δίλημμα: να αυτοκτονήσει ή να μεταναστεύσει στην Αυστραλία, όπου ευημερούν οι θείοι της και η προγιαγιά της; Επειδή η Μαίρη δε θέλει με τίποτα να εγκαταλείψει τόσο πρόωρα τον μάταιο τούτο κόσμο, επιλέγει το δεύτερο.

***Έτσι, παίρνει των ομματιών της και φεύγει στα ξένα,
γεμάτη όνειρα για μια καινούργια αρχή.***

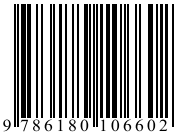
Όμως στη μακρινή ήπειρο την περιμένουν εκπλήξεις, αφού η ενενηντάχρονη προγιαγιά της δεν είναι καθόλου ραμολιμένο, όπως φανταζόταν, αλλά μια τετραπέρατη γυναίκα, που διοικεί την οικογενειακή επιχείρηση και το σπιτικό της με σιδερένια πυγμή. Η αυταρχική γριά δέχεται να προσφέρει στη Μαίρη δουλειά και βίζα εργασίας αλλά με έναν όρο: να αλλάξει μυαλά και να χορέψει επιτέλους τον χορό του Ησαΐα. Σε αντίθετη περίπτωση, θα πρέπει να τα μαζέψει και να γυρίσει πίσω στην Ελλάδα.

Έπειτα απ' αυτό η ορκισμένη εργένισσα δεν έχει άλλη λύση από το να πάει με τα νερά της, κι έτσι, από εκεί που άκουγε γάμους και έβγαζε σπυράκια, βρίσκεται ξαφνικά να παντρολογιέται με όλους τους πολύφερνους γαμπρούς της ελληνικής παροικίας της Μελβούρνης. Για να αποφύγει τα δεσμά, η δαιμόνια Μαίρη σκαρφίζεται ένα κόλπο αλλά λογαριάζει χωρίς τον έρωτα, που εμφανίζεται απρόσκλητος και απειλεί να φέρει τα πάνω κάτω.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
ΤΑΤΟΙΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550
www.psichogios.gr • e-mail: info@psichogios.gr

ISBN978-618-01-0660-2

9 786180 106602

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 15179

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η